

Reykjavík, 4. desember 2024

VEL24110084

TILLAGA

Viðtakandi: Velferðarráð

Sendandi: Rannveig Einarsdóttir, sviðsstjóri velferðarsviðs

Efni: Nýr þjónustusamningur við Vinnumálastofnun vegna móttöku umsækjenda um alþjóðlega vernd

Lagt er til að velferðarráð veiti heimild til að undirrita þjónustusamning við Vinnumálastofnun þannig að velferðarsvið þjónusti allt að 300 umsækjendur um alþjóðlega vernd og útvegi húsnæði fyrir 150 af þeim umsækjendum. Samningurinn taki gildi frá og með 1. janúar 2025 og gildi til þriggja ára. Jafnframt er lagt til að heimild verði veitt til að undirrita viðauka sem framlengir fyrri samning milli sömu aðila til 31. desember 2024. Vinnumálastofnun greiðir allan kostnað vegna samningsins.

Greinargerð:

Allt frá árinu 2014 hefur verið í gildi milli Reykjavíkurborgar og Vinnumálastofnunar (áður Útlendingastofnunar) samningur um þjónustu við umsækjendur um alþjóðlega vernd. Þjónusta samkvæmt samningnum hefur falist í að útvega umsækjendum um alþjóðlega vernd nauðsynlega þjónustu, s.s. húsnæði, fæðis- og framfærslueyri, skólavist fyrir börn ásamt ýmissi annarri þjónustu á meðan umsókn þeirra um alþjóðlega vernd er til meðferðar hjá stjórnvöldum. Önnur þjónusta er t.d. aðstoð vegna heilbrigðistengdrar þjónustu, túlkþjónusta, ráðgjöf, samgöngukort o.fl. Alþjóðateymi Reykjavíkurborgar á Vesturmiðstöð annast nú framkvæmd samningsins fyrir hönd Reykjavíkurborgar.

Gildandi samningur, sem tók gildi 1. janúar 2021, gilti upphaflega til 30. nóvember 2023 en var framlengdur til 31. maí á þessu ári á meðan Vinnumálastofnun vann að nýjum samningi, nokkuð breyttum.

Ný samningsdrög eru meðfylgjandi og felast breytingar aðallega í því að opnað er á þann möguleika að þjónustuveitandi geti veitt þjónustu án þess að útvega jafnframt húsnæði og betur er skilgreint hvað felst í þjónustunni. Þá er mikið af nýjum ákvæðum bætt í samninginn sem festa þó í flestum tilvikum í sessi þá framkvæmd sem þegar hefur verið við lýði fremur en að um nýmæli sé að ræða.

Í samningsdrögum þeim sem liggja til grundvallar hefur Reykjavíkurborg nýtt sér heimild til þjónustuveitingar án útvegunar húsnæðis en kveðið er á um í samningnum að húsnæði verði útvegað af Reykjavíkurborg fyrir 150 umsækjendur af þeim 300 sem samningurinn nær til. Vinnumálastofnun útvegar húsnæði fyrir hina 150. Fyrir þjónustu sem veitt er án húsnæðis greiðir Vinnumálastofnun daggjald að upphæð 6.619 kr. fyrir hvern einstakling. Fyrir hvern einstakling í húsnæði Reykjavíkurborgar greiðir Vinnumálastofnun daggjald að upphæð 10.139 kr. Þá er einnig greitt mánaðarlegt fastagjald á meðan samningurinn er í gildi, sbr. 4. gr. samningsins.

Reykjavík

Í 4. gr. er ítarlega kveðið á um hvað er innifalið í daggjaldi með húsnæðiskostnaði, án húsnæðiskostnaðar og fastagjaldi. Kostirnir við ítarlega skilgreiningu eru tvímælalaust betri fyrir sjáanleiki kostnaðar. Að sama skapi minnka hins vegar líkur á afgangi sem hægt er að færa milli kostnaðarliða eins og fyrirkomulag eldri samnings gerði og var afgangur iðulega nýttur til að greiða kostnað vegna leikskólagöngu barna umsækjenda um alþjóðlega vernd. Samkvæmt hinum nýja samningi er einungis gert ráð fyrir grunnskólagöngu barna í daggjaldi en ekki leikskóla eða frístund og ekki náðist inn það samningsmarkmið Reykjavíkurborgar. Þó er sérstaklega kveðið á um að ef barn þurfi mikinn stuðning til náms eða hafi miklar sérþarfir þá geti þjónustuaðili sent tilkynningu til VMST og unnt sé að gera sérstakt samkomulag um greiðslur vegna þess barns. Skóla- og frístundasvið annast áfram framkvæmd vegna skólagöngu barna samkvæmt samningnum. Eignaskrifstofa fjármála- og áhættustýringasviðs borgarinnar mun áfram annast umsýslu vegna húsnæðis fyrir umsækjendur um alþjóðlega vernd.

Í samningnum er kveðið á um þær kröfur sem gerðar eru til húsnæðis og ábyrgð þjónustuaðilanna og er þar sett inn það nýmæli að ef fleiri en 50 umsækjendur dvelji í húsnæðinu í einu þá skuli þjónustuaðili tryggja viðveru starfsmanns eða umsjónarmanns fasteignar til að hafa eftirlit með umgengni í húsnæðinu. Reykjavíkurborg hefur hingað til ekki leigt húsnæði af þeirri stærðargráðu sem vísað er til og því reynir ekki á þetta ákvæði miðað við núverandi forsendur. Vinnumálastofnun hefur hins vegar slíkt húsnæði á sínum snærum og hefur fylgt þessari reglu við þjónustuveitingu.

Í 9. gr. samningsins eru ákvæði um réttindi umsækjenda og kröfur til þjónustunnar. Þar er m.a. er kveðið á um nýmæli, svokallaða „startpakka“ sem Vinnumálastofnun útvegar hverjum umsækjanda við komuna til landsins en hér er um að ræða allra helstu nauðsynjar utan matar. Nýbakaðar mæður og börn þeirra fá „fæðingarstartpakka“. Sjá nánar viðauka II með samningnum.

Gert er ráð fyrir að samningurinn gildi til þriggja ára eða frá 1. janúar 2025 til 31. desember 2027. Í samningnum er heimild til að framlengja samninginn tvisvar sinnum til eins árs í senn. Unnt er að segja samningnum upp með þriggja mánaða fyrirvara.

Kostnaður vegna samningsins greiðist af Vinnumálastofnun í samræmi við ákvæði 4. gr. samningsins.

Upphaflega stóð til að nýr samningur tæki gildi 1. júní á þessu ári eða fljótlega eftir og stóð til að láta hinn nýja samning gilda afturvirkir frá 1. júní. Hins vegar hefur undirbúningur nýs samnings dregist umfram þann tíma sem áætlaður var og fer því betur á að um réttarástandið frá 1. júní þar til nýr samningur tekur gildi fari eftir fyrri samningi, enda hefur honum verið fylgt áfram varðandi þjónustu og greiðslur milli aðila. Því er lagt til að heimild verði veitt til að samþykkja viðauka sem kveður á um framlengingu samningsins til 31. desember nk.

Fylgiskjöl:

Drög að þjónustusamningi milli Vinnumálastofnunar og Reykjavíkurborgar.

Drög að viðauka við samning Vinnumálastofnunar og Reykjavíkurborgar frá 30. apríl 2021.

Reykjavík